

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії та історії світової літератури

КУРСОВА РОБОТА

з історії зарубіжної літератури

на тему: "Поетика пригоди в оповіданні Роберта Луїса Стівенсона "Сатанинська пляшка""

Студента групи СОа 13—20

напряму підготовки 014 Середня освіта  
(англійська, друга західноєвропейська  
мова (німецька) і зарубіжна література)

спеціальності Середня Освіта

Прохоренка Д.І

(прізвище та ініціали)

Допущена до захисту

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ року

Науковий керівник \_\_\_\_\_

Мейзерська Тетяна Северинівна

(посада, вчене звання, науковий ступінь,

прізвище та ініціали)

Національна шкала \_\_\_\_\_

Кількість балів: \_\_\_\_\_ Оцінка: ЄКТС \_\_\_\_

Київ – 2023 рік

## **ЗМІСТ:**

<b>ВСТУП</b> .....	3-5
<b>РОЗДІЛ 1. ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ РОБЕРТА ЛУЇСА СТІВЕНСОНА</b> .....	5-7
1.1. Біографічні дані автора.....	5
1.2. Основні твори письменника.....	6-7
<b>РОЗДІЛ 2. "САТАНИНСЬКА ПЛЯШКА" ЯК ПРИГОДНИЦЬКИЙ ТВІР</b> .....	7-16
2.1. Характерні риси пригодницького жанру.....	7-9
2.2. Аналіз сюжету.....	9-12
2.2. Опис персонажів.....	12-14
2.3. Елементи фантастики та містики.....	14-16
<b>РОЗДІЛ 3. ПОЕТИКА ПРИГОДИ В "САТАНИНСЬКІЙ ПЛЯШЦІ"</b> .....	16-17
3.1. Структура оповідання.....	16
3.2. Місце твору у літературі.....	17
<b>ВИСНОВОК</b> .....	17-18
<b>RESUME</b> .....	18-21
<b>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</b> .....	21-23

## ВСТУП

Пригодницький жанр завжди був популярним напрямом у літературі, зокрема у 19 столітті у Великобританії. Один з яскравих прикладів цього жанру — оповідання Роберта Луїса Стівенсона "Сатанинська пляшка".

Це твір, який не лише розповідає про пригоди головного героя, а й містить в собі елементи фантастики та містики. У цій курсовій роботі буде досліджено поетику пригоди в оповіданні "Сатанинська пляшка", а також визначено місце цього твору у літературі.

**Актуальність дослідження** полягає у тому, що пригодницький жанр був і досі залишається відомим у літературі протягом багатьох століть. Аналіз оповідання Роберта Луїса Стівенсона "Сатанинська пляшка" дозволить краще зрозуміти особливості поетики пригоди в літературі та визначити важливість цього твору для сучасної літератури.

**Метою дослідження** є розкриття особливостей поетики пригоди в оповіданні "Сатанинська пляшка", його композиції та образної системи.

Для досягнення цієї мети будуть вирішуватися **такі завдання**:

- Визначити місце Роберта Луїса Стівенсона у становленні пригодницького жанру в британській літературі.
- Проаналізувати сюжет оповідання "Сатанинська пляшка" та систему персонажів.
- Визначити основні риси пригодницького жанру та з'ясувати, як вони відображаються у творі.
- Дослідити структуру оповідання та встановити її співвідношення з поетикою пригоди.
- Порівняти оповідання "Сатанинська пляшка" з іншими пригодницькими творами того ж часу; визначити спільні риси та відмінності.
- Зробити висновки щодо поетики пригоди в оповіданні "Сатанинська пляшка" та визначити його важливість для сучасної літератури.

**Об'єктом дослідження** є поетика пригоди в літературі, зокрема в оповіданні Роберта Луїса Стівенсона "Сатанинська пляшка".

**Предметом дослідження** є аналіз структури та сюжету оповідання, виявлення основних рис пригодницького жанру з метою визначення місця цього твору у літературі.

У даному дослідженні будуть використовуватись такі **методи дослідження** літературних творів:

- структурно—семіотичний для виявлення основних рис пригодницького жанру.
- порівняльно—історичний метод — для визначення місця Роберта Луїса Стівенсона у британській літературі та його впливу на літературу в цілому; для порівняння оповідання "Сатанинська пляшка" з іншими пригодницькими творами того ж часу.
- культурно—історичний метод — для розуміння оповідання "Сатанинська пляшка" у контексті літературного періоду та культурного середовища, у якому воно було створене.
- рецептивний метод — для аналізу різних підходів до твору, його рецепції в різних часах та середовищах.
- синергетичний метод — для вивчення взаємодії елементів поетики пригоди в оповіданні "Сатанинська пляшка".

**Наукова новизна** даної роботи полягає у розкритті особливостей поетики пригоди в оповіданні "Сатанинська пляшка" Роберта Луїса Стівенсона. В роботі будуть проаналізовані структура та сюжет твору, опис персонажів, виявлені основні риси пригодницького жанру та їх відображення в оповіданні, проведено порівняння з іншими пригодницькими творами.

Також у роботі буде визначено місце оповідання "Сатанинська пляшка" у британській літературі та його важливість для сучасної літератури. Дана робота є важливим доповненням до досліджень поетики пригодницького жанру в літературі, оскільки вона зосереджена на конкретному творі та

дозволяє краще зрозуміти особливості цього жанру в контексті творчості Роберта Луїса Стівенсона.

## **РОЗДІЛ 1. ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ РОБЕРТА ЛУІСА СТВІВЕНСОНА**

### **1.1. Біографічні дані автора**

Роберт Луїс Стівенсон (1850—1894) — шотландський письменник, один із найвідоміших представників англійської літератури 19 століття.

Стівенсон народився 13 листопада 1850 року в Единбурзі, Шотландія. Він був старшим сином інженера Томаса Стівенсона, відомого конструктора світлофорів і маяків, і Маргарет Брюс. [5, 15]

Стівенсон вивчав право в університетах Единбурга та Лондона, але замість того, щоб стати юристом, він вирішив присвятити своє життя письменництву.

У 1879 році він опублікував свою першу повість "Подорож з Шотландії до Франції", але славу здобув завдяки роману "Острів скарбів" (1883), який досі залишається одним з найвідоміших творів пригодницького жанру.

Стівенсон також відомий своїми фантастичними творами, серед яких "Доктор Джекіл і містер Хайд" (1886) та "Незнайомий острів" (1896). Він також писав вірші, есе та інші літературні жанри.

Стівенсон помер 3 грудня 1894 року на острові Ваймаран, де він провів останні роки життя в згадці від туберкульозу. Він похований на кладовищі неподалік свого будинку.

### **1.2. Основні твори письменника**

Творчий шлях Роберта Луїса Стівенсона почався з публікації його першої повісті "Подорож з Шотландії до Франції" (1878) в журналі "Temple Bar". Але він здобув популярність та визнання завдяки своїм романам та оповіданням, що вийшли в другій половині 19 століття.

Основні твори Роберта Луїса Стівенсона:

- "Подорож з Шотландії до Франції" (1879) — перша повість, опублікована Стівенсоном.

- "Острів скарбів" (1883) — найвідоміший твір Стівенсона, що здобув широку популярність як пригодницький роман.
- "Клуб самогубців" (1882) — роман, що поєднує елементи детективу та фантастики.
- "Доктор Джекіл і містер Хайд" (1886) — роман—фантастика, який став класикою жанру та досі викликає інтерес читачів.
- "Курйозний випадок доктора Джекіла та містера Хайда" (1886) — новела, яка є попереднім етапом до написання роману.
- "Чорна стріла" (1888) — роман, що описує події в Англії в XV столітті під час Війни Червоної та Білої Троянд.
- "Веселі повісті" (1887) — збірка гумористичних оповідань.
- "Сатанинська пляшка" (1891) — оповідання, яке досліджує поетику пригодницького жанру.
- "Незнайомий острів" (1896) — фантастичний роман, який описує подорож до таємничого острова. [2, 12]

Крім того, Стівенсон писав вірші, драми, есе та інші жанри. Він був також відомим своїми подорожами — він подорожував по Європі, Північній Америці та Тихоокеанському регіоні. Багато з його творів були впливовими для інших письменників, таких як Герберт Уеллс та Джозеф Конрад. Його твори здобули широку популярність і продовжують викликати інтерес у читачів та дослідників літератури по всьому світу [6, 25].

Роберт Луїс Стівенсон відіграв значну роль у розвитку світової літератури. Його важливий внесок у літературу полягає в тому, що він створив новий жанр пригодницького роману, що став популярним серед читачів по всьому світу. Він також популяризував фантастичний жанр, зокрема романом "Незнайомий острів".

Багато з його творів, таких як "Острів скарбів", "Доктор Джекіл і містер Хайд" та "Чорна стріла" стали популярними екранізаціями, театральними постановками та іншими мистецькими формами.

Також Стівенсон був відомий своїм стилем письма та майстерністю у створенні персонажів. Він був піонером використання повільного створення персонажів, що відображало їх розвиток протягом оповідання, що стало характерним для багатьох пізніших письменників. [6]

Крім того, він був відомий майстерним використанням місцевості та культурних деталей у своїх творах. Він описував природні краєвиди та життя місцевих жителів, що робило його твори більш реалістичними та доступними для читачів.

Таким чином, Роберт Луїс Стівенсон мав значний вплив на світову літературу, він створив нові жанри та став першопроходцем у нових підходах до створення персонажів.

Все, що зробив Роберт Луїс Стівенсон, було досить важливим для розвитку літератури в його час і в подальшому. Він був одним із перших, хто ввів нові жанри, що сформувалися в ХХ столітті: наукова фантастика, пригодницький трилер, фантастика тощо. [10]

Його вплив на літературу знайшов відображення у творчості багатьох письменників, таких як Ернест Гемінгуей та Редьярд Кіплінг. Вони брали за основу стиль та підхід Стівенсона до створення своїх творів та застосовували їх для створення власної унікальної літератури.

У ХХ столітті на основі творчості Стівенсона було створено багато фільмів, телесеріалів та інших мистецьких форм, що стали відомі та улюбленими у всьому світі. Його твори досі продовжують викликати інтерес та натхнення у читачів та дослідників літератури по всьому світу

Таким чином, можна сказати, що Роберт Луїс Стівенсон залишив надважливий слід в світовій літературі та продовжує надихати покоління за поколінням до нових творчих досягнень.

## **РОЗДІЛ 2. "САТАНИНСЬКА ПЛЯШКА" ЯК ПРИГОДНИЦЬКИЙ ТВІР**

### **2.1. Характерні риси пригодницького жанру**

Пригодницький жанр — це жанр літератури та інших видів мистецтва, що включає в себе розповіді про пригоди та подорожі, які зазвичай пов'язані з ризиком та небезпекою. Основні характерні риси пригодницького жанру такі:

- Головний герой — зазвичай, пригодницький жанр має сильного та відважного головного героя, який протистоїть ворогам, долає труднощі та ризикує своїм життям, щоб досягти мети.
- Подорож — часто в пригодницькому жанрі головний герой здійснює подорож до екзотичних та небезпечних місць, що додає твору напруженості та небезпеки.
- Боротьба зі злом — в пригодницькому жанрі зазвичай є яскраво виражена боротьба між добром та злом. Головний герой зазвичай стикається з ворогами, які стають його головними перешкодами.
- Напружені ситуації — в пригодницькому жанрі зазвичай є багато небезпек та напружених ситуацій, таких як боротьба з ворогами, бійки та погоні.
- Інтрига та таємниця — пригодницький жанр часто включає в себе елементи інтриги та таємниці, що робить твір більш захоплюючим та цікавим. [17]

Дослідники літератури сходяться на тому, що жанровизначальною ознакою пригодницької літератури є пригоди як інтенсивний перебіг подій. Зокрема деякі з них, розглядаючи пригодницьку прозу як складник масової літератури, акцентують на тому, що до пригодницьких належать твори, «центром яких є поняття пригоди, яке вже своїм змістом апелює до певного типу дії, а отже, подієвості». Спираючись на їхні тези, можна конкретизувати зміст терміну “пригода” – певний випадок, у яких герой художнього твору стає об’єктом чужої волі, жертвою прикрого збігу обставин. В результаті ця подія змушує головного героя, шукати шляхи вирішення певної проблеми. [11]

У творі "Сатанинська пляшка" також присутні багато характерних рис пригодницького жанру, таких як боротьба із містичним злом, подорож



екзотичних країн та напружені ситуації, що роблять його відмінним від більшості пригодницьких творів.

## **2.2. Аналіз пригодницького сюжету; його особливості.**

«Сатанинська пляшка» — оповідання Роберта Луїса Стівенсона, вперше опубліковане у 1891 році в збірці *Island Nights' Entertainment*, яка містила кілька оповідань з південних островів Тихого океану.

Головним героєм є Кеаве, корінний житель Гаваїв, бідний, але сміливий і вправний моряк. Він пливе до Сан-Франциско, де опиняється на пагорбі, покритому великими гарними будинками. Він бачить, як з дуже красивого вікна одного з будинків на нього дивиться старий. Чоловік виглядає сумним і манить Кеаве до дверей.

Він запитує чоловіка, чому він такий сумний, коли у нього такий гарний будинок. Той каже йому, що він теж міг би мати такий будинок, і запитує, чи є у нього гроші. Кеаве відповідає, що він має п'ятдесят доларів, і чоловік каже, що цього достатньо. Старий каже Кеаве, що джерело всього його багатства знаходиться в пляшці, який привертає увагу Кеаве. Він непрозорий і виглядає як скло, але не б'ється.

Старий каже, що пляшка була зроблена у вогні пекла і що в ній живе чорт. Чорт зобов'язаний власнику пляшки виконати будь—яке бажання. Однак якщо власник пляшки помре, не продавши її комусь іншому, він проведе вічність у пеклі. Крім того, пляшка завжди повинна продаватися собі в збиток, тому Кеаве міг купити її всього за п'ятдесят доларів.

Кеаве підозрює, не бажаючи ризикувати прокляттям. Старий каже, що може купити пляшку і відразу її перевірити. Він робить і вважає, що це працює. Кеаве намагається повернути пляшку, але тепер вона офіційно належить йому. Після підтвердження того, що він не може просто позбутися цього, він пояснює свою ситуацію Лопаци, іншому моряку. Вони

погоджуються, що Кеаве забажає додому своєї мрії на Гаваях, і коли це буде зроблено, він продасть пляшку Лопаци, щоб той міг здійснити свої мрії.

Коли вони повертаються додому, Кеаве вітає звістку про смерть його дядька та двоюрідного брата. Він успадкував землю та гроші, яких вистачить, щоб побудувати будинок своєї мрії. Він вирішує це зробити, але обіцяє більше не загадувати бажання. Коли будинок будується, він стає саме таким, як Кеаве завжди уявляв. Однак перед тим, як купити пляшку, Лопака хоче отримати додаткові докази, кажучи, що все це може бути щастям. Він просить побачити чорта, обіцяючи взяти пляшку, якщо побачить його. Їм обом з'являється чорт, і вони жахаються його появи. Лопака неохоче виконує свою обіцянку.

Кеаве щасливий і стає відомим завдяки своєму прекрасному будинку. Він закохується в молоду жінку на ім'я Кокуа, і вона погоджується вийти за нього заміж. Потім він розуміє, що заразився проказою. Не бажаючи наражати свою наречену на небезпеку, він повинен повернути пляшку, щоб вилікуватися перед тим, як одружитися з нею. Він збирається знайти Лопаку, але замість цього знаходить слід багатих, але наляканих чоловіків, усі з яких купили та продали пляшку.

Коли Кеаве нарешті знаходить останнього чоловіка, він отримує погані новини. Ціна на пляшку значно знецінилася; нинішній власник купив його за два центи. Кеаве може купити його лише за один цент, а потім не може перепродати, оскільки меншої грошової вартості неможливо. Оскільки його любов до Кокуа здається найважливішою, він укладає угоду та виліковується.

Він повертається додому і одружується з Кокуа. Він намагається бути щасливим, але Кокуа помічає, що він упав у відчай після їхнього весілля. Кокуа сама сумує, запитуючи його, чому їхній шлюб зробив його таким нещасливим. Він їй все розповідає, а вона обіцяє все виправити.

Вона каже йому, що у французів є монета, яка називається сантим, і п'ять сантимів коштують цент. Якщо вони їдуть на французькі острови, вони можуть торгувати пляшкою і все ще мати чотири операції. Вони разом їдуть на Таїті, де намагаються — і не вдається — зацікавити пляшкою.

Кокуа вирішує, що вона повинна пожертвувати собою заради свого чоловіка, оскільки він зробив це заради неї. Вона просить старого чоловіка купити пляшку у Кеаве за чотири сантими, а вона купить її в нього за три. Коли Кеаве каже Кокуа, що він вільний, вона приховує від нього правду, але явно засмучена. Кеаве сприймає її смуток як образу, думаючи, що їй погано за старого, замість того, щоб радіти, що вони можуть бути разом. Розлючений на неї, він вирішує провести вечір, випиваючи з друзями. Коли в них закінчиться алкоголь, він каже, що може піти отримати гроші від дружини.

Думаючи, що поведінка Кокуа може бути результатом невірності, він пробирається в будинок, щоб шпигувати за нею. Він бачить її з пляшкою і думає, що вона повернулася, щоб переслідувати його. Він відкривається, кажучи, що хоче зібрати гроші лише на алкоголь, і перевіряє їхню скриньку з грошима, куди б поділася пляшка. Виявивши, що пляшки немає, він розуміє, що зробила Кокуа, і вирішує, що повинен пожертвувати собою заради неї.

Він повертається до свого товариша по чарці, боцмана, і каже йому, що, щоб отримати більше грошей, він повинен отримати пляшку. Він дає моряку два сантими, просячи купити пляшку у Кокуа, не кажучи їй, що його посилає її чоловік. Він обіцяє викупити його у моряка за одну, в черговий раз засуджуючи себе. Однак, коли моряк повертається з пляшкою, він відмовляється продавати її далі. Не бажаючи відмовлятися від багатства та влади пляшки та уявляючи, що все одно потрапляє в пекло, моряк звільняє Кеаве від його тягаря. Кеаве повертається до Кокуа, і вони повертаються до свого дому на Гаваях, де живуть решту своїх днів у мирі та щасті.

Основний конфлікт історії виникає, коли Кеаве нарешті продав пляшку після того, як отримав розкішний дім, але виявляє, що він йому знову потрібен, щоб забезпечити щастя новознайденого кохання. Ціна пляшки, на його шок, становить один цент, а це означає, що відповідальність наступного покупця за неї стає ще складнішою.

Що робить це цікавим читання, так це його здатність представити негативні наслідки бажання людиною мати занадто багато. Звісно, у житті головного

героя були щастя та успіхи завдяки пляшковому чорту, але вони супроводжувалися ще більшими почуттями втрати та відчаю. Це лише показує, що щастя і відчай не виключають одне одного, особливо коли вони здобуті злим шляхом.

В історії не надто багато взаємодії з дияволом, тому дилемам головного героя приділяється більше уваги. Причина, чому мені подобається такий тип оповідання, полягає в тому, що воно розширює реакцію Кеаве на його дилеми, а не на самого біса. Це дає величезний простір для розвитку характеру; а чорт у пляшці служить каталізатором. Незважаючи на те, що чорт залишається майже не розкритим, він все ж лишається доволі таємничим, щоб привернути до себе уваги. Це стало ефективним засобом для розвитку характеру Кеаве.

Оскільки це одна з пізніших робіт Роберта Луїса Стівенсона, не дуже дивно, що текст є кроком вперед з точки зору стилю та подачі змісту. Проза та розгортання подій просто більш плинні порівняно з іншими його творами. У книжці просто гарний темп, а історія добре виконана. Він не зупиняється на випадкових деталях. Кожне слово розвиває загальну історію, тому від книги важко відірватися. Крім того, книга дає детальне зображення гавайської обстановки, яка справді вражає, враховуючи простір, який вона має у своєму розпорядженні для формування конкретної локації. [17]

Стівенсон написав цю історію на основі свого досвіду в Полінезії, де він провів деякий час на Гаваях. Це жартівлива адаптація загальноприйнятого сюжету про продаж душі дияволу, де головному герою врешті—решт вдається втекти з його рук.

### **2.3. Опис персонажів пригодницького твору; основні їх риси**

Кеаве є головним героєм твору "Сатанинська пляшка" і є центральною фігурою, навколо якої розгортається дія. Він представлений як розумна та освічена людина, а також як богобоязливий та морально порядний громадянин. Однак, його головна вада — це його жадібність, яка робить його

залежним від пляшки з дияволом. Його бажання отримати багатство та владу приводить до того, що він ризикує своїм життям і душею. Його характер можна визначити як комплексний, оскільки він має як позитивні, так і негативні риси.

Лопака представлений як довірена та надійна особа, який є другом Кеаве. Вони стали близькими товаришами, коли разом почали ходити у плавання. Характер Лопака надає роману гавайський колорит, оскільки він представляє традиційну культуру Гаваїв. Він заохочує Кеаве використовувати пляшку для матеріальної вигоди, але коли розуміє небезпеку, що підступає до його друга, він допомагає знайти вихід зі складної ситуації. Лопака символізує духовність та мудрість, які можуть допомогти людині знайти шлях в житті. [20]

Кокуа — символ любові та відданості. Її поява в романі означає, що Кеаве був готовий піти на все, щоб отримати бажане. Вона кохає Кеаве, і її присутність в романі спонукає його до бажання матеріального багатства. Однак, вона також є символом сили волі та мужності, яка допомагає їй встояти в складних ситуаціях та бере на себе складну ношу.

Таким чином, герої твору "Сатанинська пляшка" Роберта Луїса Стівенсона є різними аспектами людської натури, що взаємодіють між собою та впливають на долю кожного з героїв. Ці персонажі представлені в різних соціальних та культурних середовищах, що дозволяє автору досліджувати взаємодію між культурами та національностями.

Особливу увагу автор приділяє Кеаве, який є головним героєм роману. Він виконує роль каталізатора дії та є головним фактором, що визначає подальший розвиток історії. Хоча Кеаве є моральною людиною, його жадібність та бажання отримати багатство приводить до неминучої трагедії. Крім того, він є представником гавайської культури, яку автор описує в деталях.

## **2.4. Елементи фантастики та містики**

«Сатанинська пляшка» Роберта Луїса Стівенсона – це новела, яка поєднує в собі елементи фантастики та містики. Історія розповідає про персонажа Кеаве, жителя Гаваїв, який купує чарівну пляшку з джином всередині, який може виконувати бажання. Проте пляшка має прокляття: власник пляшки має продати її дешевше, ніж заплатив за неї, інакше він буде приречений на вічне прокляття. Це прокляття відкриває серію подій, які досліджують теми жадібності, спокуси та природи добра і зла. [17]

Одним із елементів фантастики в новелі є місце дії. Події розгортаються на Гаваях, які детально описані в історії. Острівна обстановка додає містицизму історії, створюючи неземну атмосферу, яка підсилює відчуття магії та дива навколо пляшки.

Іншим елементом фантастики в оповіданні є використання символіки. Пляшка з джином всередині — символ спокуси і небезпеки жадібності. Прокляття, яке приходить із пляшкою, нагадує, що кожна дія тягне за собою наслідки, і що іноді ціна отримання бажаного є надто високою. Персонажі історії також представляють різні аспекти людської природи, такі як жадібність Кеаве, мудрість і відданість Лопакі, а також любов і відданість Кокуа.

Містика також є важливим елементом у творі. Джин у пляшці — це надприродна сутність, здатна виконувати бажання та спричиняти хаос. Прокляття, яке приходить із пляшкою, також є містичним елементом, нагадуванням про те, що існують сили поза нашим контролем, які можуть вплинути на наше життя несподіваним чином. Історія також досліджує ідею карми, вчинки Кеаве призвели до його падіння та остаточного спокутування. [5]

Загалом, «Сатанинська пляшка» — це історія, яка поєднує елементи фантастики та містики, щоб дослідити теми спокуси, жадібності та природи добра і зла. Використання символіки та потойбічної обстановки створює містичну атмосферу, яка захоплює читача, а персонажі представляють різні аспекти людської природи. Ця історія є попередженням про небезпеку спокуси

та важливість вибору, який узгоджується з нашими цінностями та переконаннями.

Новела також містить **елементи фольклору та міфології**. Джин у пляшці є поширеним мотивом у фольклорі, а прокляття, яке супроводжує пляшку, перегукується з подібними казками, які зустрічаються в багатьох культурах. Історія також спирається на гавайську культуру, включаючи елементи міфології та вірувань острова. Вони вірили у багатьох богів, а також робили багато ритуалів, спрямованих на благополуччя.

**Тема спокуси** постійно повторюється в новелі. Історія досліджує ідею про те, що всі ми маємо бажання та потреби, але іноді ці бажання можуть привести нас на небезпечний шлях. Жадоба багатства спонукає Кеаве купити пляшку, але незабаром він розуміє, що ціна його бажання може бути більшою, ніж він може витримати. Ця історія показує, як гонитва за матеріальними благами може призвести до падіння людини, і як речі, яких ми прагнемо, іноді можуть стати нашими найгіршими ворогами. [14]

**Ідея спокути** також є важливою темою в історії. Прагнення Кеаве до багатства та влади змушує його робити вибір, який має жахливі наслідки, але зрештою він знаходить спокуту через самопожертву та співчуття. Історія показує, що навіть коли ми робимо помилки, можна знайти шлях до спокути, якщо ми готові взяти на себе відповідальність за свої дії та виправити їх.

Підсумовуючи, «Сатанинська пляшка» Луїса Стівенсона — це художній твір, який поєднує в собі елементи містики, фольклору та міфології для дослідження тем спокуси, жадібності та спокути. Використання символіки, обстановки та розвитку персонажів створюють містичну атмосферу, яка залучає читача та робить історію незабутньою. Ця історія є попередженням про небезпеку жадібності та важливість вибору, який узгоджується з нашими цінностями та переконаннями.

## **РОЗДІЛ 3. ПОЕТИКА ПРИГОДИ В "САТАНИНСЬКІЙ ПЛЯШЦІ"**

### **3.1. Структура оповідання**

Оповідання "Сатанинська пляшка" має стандартну структуру оповідання, яка складається з трьох основних частин:

Вступ — у цій частині автор вводить читача в історію, описує місце та час дії, а також головних персонажів. У вступі автор підготовлює читача до подій, що відбуватимуться в основній частині.

Основна частина — в основній частині розгортається сюжет оповідання. Це пригодницька історія, в якій головний герой на ім'я Кеаве стає власником загадкової пляшки, яка може виконувати бажання, але має чорта всередині. За допомогою близьких людей він планує позбутися цього містичного предмету. В основній частині також розкривається сюжетна лінія та характери персонажів. [18]

Висновок — в цій частині автор завершує історію, розкриває долі героїв та робить висновки. Також у цій частині автор може резюмувати події, розкривати головну ідею оповідання та висловлювати власні думки про історію.

У творі "Сатанинська пляшка" також можна виділити декілька розділів, які розділяють дію на окремі частини, як наприклад, поява у Кеаве сатанинської пляшки або початок сумісного життя із Кокуа. Ці розділи допомагають організувати події в оповіданні та зробити його більш зрозумілим для читача.

### **3.2. Місце твору у літературі**

Твір "Сатанинська пляшка" є одним із найвідоміших творів англійського письменника Роберта Луїса Стівенсона, який посідає важливе місце у світовій літературі. Оповідання входить до складу класичних творів таких жанрів, як пригодницький, детективний та містичний.

"Сатанинська пляшка" відзначається глибокими філософськими міркуваннями, дослідженням людської природи та вічних питань моралі та етики. Твір був дуже популярним у свій час і зараз залишається одним з найвідоміших та найцікавіших творів Стівенсона.



Твір також має великий вплив на подальшу літературу. Його елементи стали загальновідомими мотивами в літературі, кіно та інших видів мистецтва, а саме зображення романтичної подорожі, боротьба добра і зла, загадкова таємниця та таємничі персонажі.

Таким чином, "Сатанинська пляшка" є важливим твором світової літератури, який продовжує залишатися популярним і відомим у наш час. [6]

## **ВИСНОВОК**

Таким чином, оповідання "Сатанинська пляшка" відоме як відмінний приклад пригодницького та містичного жанру. Цей твір не лише розкриває пригоди головного героя, але й містить у собі філософські міркування про природу людини та вічні питання моралі та етики.

У творі присутні елементи фантастики, як наприклад містична пляшка із чортом, через яку і трапляються події в оповіданні. Це додає твору додаткової незвичайності.

Описуючи морські пригоди та боротьбу зі злом, Стівенсон вдало показав майстерність в створенні динамічного сюжету та яскравих образів, що принесло цьому твору певну відомість.

Крім того, "Сатанинська пляшка" має великий вплив на подальшу літературу та мистецтво. Його елементи стали основними мотивами в літературі, кіно та інших видів мистецтва.

Дослідження поетики пригодницького жанру в оповіданні "Сатанинська пляшка" дає змогу більш детально розглянути особливості цього жанру в творчості Роберта Луїса Стівенсона. Автор вдало використовує класичні елементи пригодницького жанру, такі як небезпека, пригоди та боротьба зі злом, які змушують читача відчувати внутрішню напругу.

Крім того, Роберт Луїс Стівенсон вдало поєднує жанри детективу та містики в своєму творі, що робить оповідання більш таємничим. Він створює складну інтригу, завдяки якій хочеться дочитати твір до кінця.

Особлива увага приділяється опису природи, морським пейзажам та манері життя людей на островах. Це дозволяє створити реалістичну картину життя острів'ян і показати світ з їхньої точки зору.

У цьому творі важливу роль відіграє головний герой – гавасець Кеаве, який символізує відвагу та сміливість. Він змушує читача співпереживати йому, відчувати його біль та радість, а його характер та дії стають прикладом для наслідування.

Таким чином, оповідання "Сатанинська пляшка" Роберта Луїса Стівенсона є важливим твором, який продовжує залишатися популярним і відомим у наш час та займає важливе місце у світовій та пригодницькій літературі.

## **RESUME**

The adventure genre has always been a popular genre in literature, particularly in 19th century Britain. One of the vivid examples of this genre is Robert Louis Stevenson's story «The Bottle Imp».

This is a work that not only tells about the adventures of the main character, but also contains elements of fiction and mysticism. In this term paper, the poetics of the adventure in the story «The Bottle Imp» will be explored, and the place of this work in literature will also be determined.

The relevance of the study lies in the fact that the adventure genre has been and still is known in literature for many centuries. The analysis of Robert Louis Stevenson's story «The Bottle Imp» will allow us to better understand the peculiarities of the poetics of adventure in literature and determine the importance of this work for modern literature.

The purpose of the study is to reveal the peculiarities of the poetics of the adventure in the story «The Bottle Imp», its composition and image system.

To achieve this goal, the following tasks will be solved:

- Determine the place of Robert Louis Stevenson in the formation of the adventure genre in British literature.

- Analyze the plot of the story «The Bottle Imp» and the system of characters.
- Identify the main features of the adventure genre and find out how they are reflected in the work.
- Investigate the structure of the story and establish its relationship with the poetics of the adventure.
- Compare the story «The Bottle Imp» with other adventure works of the same time; identify commonalities and differences.
- Draw conclusions about the poetics of the adventure in the story «The Bottle Imp» and determine its importance for modern literature.

The object of the study is the poetics of adventure in literature, in particular in the story «The Bottle Imp» by Robert Louis Stevenson.

The subject of the research is the analysis of the structure and plot of the story, the identification of the main features of the adventure genre in order to determine the place of this work in literature.

The following methods of research of literary works will be used in this study:

- structural-semiotic to identify the main features of the adventure genre.
- comparative-historical method — to determine the place of Robert Louis Stevenson in British literature and his influence on literature in general; to compare the story «The Bottle Imp» with other adventure works of the same time.
- cultural-historical method — to understand the story «The Bottle Imp» in the context of the literary period and cultural environment in which it was created.
- receptive method — for the analysis of different approaches to the work, its reception in different times and environments.
- synergistic method — to study the interaction of elements of adventure poetics in the story «The Bottle Imp».

The scientific novelty of this work consists in revealing the peculiarities of the poetics of the adventure in the story «The Bottle Imp» by Robert Louis Stevenson. The work will analyze the structure and plot of the work, the description of the characters, identify the main features of the adventure genre and their reflection in the story, and make a comparison with other adventure works.

The work will also determine the place of the story «The Bottle Imp» in British literature and its importance for modern literature. This work is an important addition to the studies of the poetics of the adventure genre in literature, as it focuses on a specific work and allows a better understanding of the features of this genre in the context of the work of Robert Louis Stevenson.

Thus, the story «The Bottle Imp» is known as an excellent example of the adventure and mystical genre. This work not only reveals the adventures of the main character, but also contains philosophical reflections on human nature and eternal questions of morality and ethics.

The work contains elements of fiction, such as a mystical bottle with the devil, through which the events in the story occur. This adds an additional unusualness to the work.

Describing sea adventures and the fight against evil, Stevenson successfully showed skill in creating a dynamic plot and bright images, which brought this work a certain fame.

In addition, «The Bottle Imp» has a great influence on subsequent literature and art. Its elements have become the main motifs in literature, cinema and other forms of art.

The study of the poetics of the adventure genre in the story «The Bottle Imp» makes it possible to consider in more detail the features of this genre in the work of Robert Louis Stevenson. The author successfully uses the classic elements of the adventure genre, such as danger, adventure and the fight against evil, which make the reader feel internal tension.

In addition, Robert Louis Stevenson successfully combines the genres of detective and mystery in his work, which makes the story more mysterious. He creates a complex intrigue that makes you want to read the work to the end.

Particular attention is paid to the description of nature, seascapes and the way of life of people on the islands. This allows you to create a realistic picture of the life of the islanders and show the world from their point of view.

In this work, the main character, the Hawaiian Keawe, who symbolizes bravery and courage, plays an important role. He makes the reader empathize with him, feel his pain and joy, and his character and actions become an example to follow.

Thus, the story «The Bottle Imp» by Robert Louis Stevenson is an important work that continues to be popular and famous in our time and occupies an important place in world and adventure literature.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Balfour, C. (2015). Robert Louis Stevenson: A Record, an Estimate, and a Memorial. Cambridge University Press.
2. Balfour, G. (1901). The life of Robert Louis Stevenson. Charles Scribner's Sons.
3. Barnaby, F. (2005). Robert Louis Stevenson and the colonial imagination. Ashgate Publishing.
4. Beetz, K. (2015). "The Bottled Imp," the Author's Voice, and the Victorian Reader. *Victorian Literature and Culture*, 43(2), 477-492.
5. Bloom, H. (Ed.). (2010). Robert Louis Stevenson's *Treasure Island* (Vol. 86). Infobase Publishing.
6. Dooley, D. (2010). The haunting of Robert Louis Stevenson. Houghton Mifflin Harcourt.
7. Drummond, J. (2016). Robert Louis Stevenson's South Seas Tales: A Critical Introduction. Edinburgh University Press.
8. Finkelstein, D. (1995). Robert Louis Stevenson and the Colonial Imagination. *Critical Survey*, 7(3), 269-282.
9. Henley, W. E. (Ed.). (1905). The works of Robert Louis Stevenson: Swanston edition (Vol. 3). Charles Scribner's Sons.
10. Hoy, C. (1983). Stevenson's "The Bottle Imp": A Fairy Tale for Adults. *Modern Language Studies*, 13(3), 43-55.
11. Hrebenyuk T. (2010) An event in the artistic system of modern Ukrainian Prose: morphology, semiotics, reception.
12. Huttar, C. A. (1999). The appeal of adventure: Robert Louis Stevenson's popular fiction. *Studies in Scottish Literature*, 31(1), 69-82.
13. Leitch, T. (2001). *Film Adaptation and Its Discontents: From Gone with the Wind to The Passion of the Christ*. The Johns Hopkins University Press.

14. Macdonald, D. L. (1985). *Robert Louis Stevenson: a critical biography*. Atheneum.
15. Maixner, P. (1995). *Robert Louis Stevenson and the ethics of style*. University Press of Kentucky.
16. Marrapodi, M. (2014). *Beyond Treasure Island: The Pirate in Fiction and Fact*. Routledge.
17. McWilliams, J. (2011). The Adventure Genre and Robert Louis Stevenson's "The Bottle Imp." *Studies in the Novel*, 43(2), 172-190.
18. Polhemus, R. M. (2001). *Lot's daughters: Sex, redemption, and the female hero in Stevenson's fiction*. University of California Press.
19. Rodger, G. (1997). *Robert Louis Stevenson and Romantic Tradition*. Rodopi.
20. Stevenson, R. L. (1884). *Treasure Island*. London: Cassell and Company.
21. Stevenson, R. L. (1886). *The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde and Other Tales*. Oxford University Press.
22. Swearingen, R. C. (1997). *The prose writings of Robert Louis Stevenson: A guide*. University of Iowa Press.
23. Williams, A. (1991). The Hero and the Feminine in Robert Louis Stevenson's *The Master of Ballantrae*. *The Journal of Narrative Technique*, 21(2), 97-112.
24. Zink, H. (2011). The great story of adventure: The "sublime savage" in Robert Louis Stevenson's South Seas fiction. *The Journal of Commonwealth Literature*, 46(1), 5-22.